

VII. ÉVF. 1906 6. SZÁM

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal: Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó végén

STEPHANEUM-NYOMDA R. T.

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NIDUM ALTARIA

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPOLO TUO.

QUI FRUMENTUM

ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI

CUJUS NON SUM DIGNUS...

FMS

ÖRÖKIDÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom. Dr Franciscy Lajos: Jézus Szívének zászlóiról. — Agárdy László: Urnapján. — Rogács Ferencz: Oltáregyesületek a leányiskolákban. — Fűredi Sándor: A nagy szentség ünnepén. — Az utolsó vacsora. — T. Kálmán: Szentségi egyletek. — Innen-onnan: A nemzetközi eucharisztikus kongresszusok. Különbség a katolikus és protestáns vallás között. Apróságok Magyarország egyháztörténetéből. Főhercegek mint minisztránsok. — Oltáregyesületi ügyek. — Hirdetések.

✧ Jézus Szívének zászlóiról ✧

AZ OLTÁREGYLETEK kimutatásaiból a templomi zászlók, mint ajándékozott tárgyak, nem szoktak hiányozni. A zászlók minden időben kedvelt ékességei voltak a keresztény templomoknak. Már a katakombák képein az Agnus Dei, az Isten Báránya két szárnyu zászlót tart, a bűn és a halál fölött aratott győzelmének jeléül. A keresztény középkorban a zászlókat ott látjuk a templomok tornyain és tetőin s a XVI. században bevonulnak már a templomokba is s diszítik a falakat, az oltárokat, tulajdonképeni rendeltetésük azonban az, hogy a körmenetek alkalmával a hívő nép tiszteletének és hitbeli egységének jelvényei gyanánt szerepeljenek s emeljék a körmenet külső fényét.

A zászlókat ősidőktől kezdve az Üdvözítőnek, vagy a bold. Szűznek, vagy valamely szentnek a képe disziti. A XIX. század második felében használatba jöttek a hittitkokat, pl. a Szentháromságot, vagy az Oltáriszentséget ábrázoló zászlók is. A mennyiben azonban ilyen hittitkokat, vagy hittárgyakat ábrázoló zászlókról van szó, legjobban azok terjedtek el, melyeket Jézus legszentebb Szívének képe disziti. Ezekről akarunk ez alkalommal néhány szót mondani.

A legszentebb Szív képével ékesített zászlókon az ábrázolás épen olyan, mint általában a Jézus Szívét ábrázoló képeken. Egy lángoló sziv, melyet töviskorona fon körül, ez a kép ábrája. Miért épen egy lángoló sziv? Miért nem egy csendesen égő, egy lassan emésztődő sziv? A történeti oka ennek az ábrázolásnak azokban a jelenésekben rejlik, melyekkel Üdvözítőnk az ő alázatos lelkü, hű szolgálóját, b. Alacoque Margitot megörvendezettette. Ezen jelenések alatt Jézus Szive egy lángoló szivnek képében mutatkozott be. De *jelképi* oka is van ennek az ábrázolásnak.

A láng, mint tudjuk, a tűznek az erőfeszítése. Minél több erő, több hæv van a tűzben és minél fokozatosabb tevékenységet fejt ki ez az erő, annál nagyobb a tűz lángja. Ha most már a szív általában a szeretetet és ha egy tüzes szív az égő szeretetet jelképezi, akkor egy lángoló szív, a szeretet erőfeszítését állítja érzéki képben szemünk elé.

Ennélfogva, ha egy szent Szív-képet látunk és azon egy lángoló szívet, mindjárt eszünkbe jut, hogy ime: az Istenember szívében a szeretet erőlködik, erőfeszítéseket tesz.

Most már az a kérdés, vajjon Üdvözítőnk Szívében a szeretet valóban erőlködik-e? Kétségen kívül. Hiszen Üdvözítőnk Szívének szeretete isteni szeretet, ennek pedig elmaradhatatlan sajátága az erőlködés, az erőnek fokozatos és mindig nagyobb kifejtése.

Mindig magasabbra való fokozás, erőfeszítés van az isteni szeretet műveiben, a mi gyengeségünk miatt. A nap hevét el nem bírják, ha egyszerre tűzne le ránk izzó koronájának egész tűzével. De ha fokozatosan emelkedik a heve, hozzászokunk lassan, úgy hogy midőn forró nyári napon a delelőpontról árasztja ránk tikkasztó sugarait, ha éget is, ha áthevit is minket, még sem tesz kárt bennünk, mert testszervezetünk az égető hőségre elő van készítve.

Igy készíti elő szívünket is az Uristen a szeretet műveire. Az isteni szeretet műve volt a világ és az ember teremtése. Ennél az isteni szeretet hatalmas. «Az Ur szavától erősödtek meg az egek», mondja a zsoltáros. Ez a hatalom kifejezése. Az isteni szeretet műve, a második isteni személy megtestesülése és a világra való jövedele. Ennél a műnél a szeretet már égő szeretet. «Tűzet jöttem bocsátani a földre», mondja az Üdvözítő, «és mit akarok, ha nem, hogy meggyuladjon». Gyulasztani akar. Ám gyulasztani az anyagi világban egy szikrával is lehet, de a lelkek, a szívek meggyulasztásához égő tűzre van szükség.

Ennek az égő isteni tűznek a heve fokozódik Üdvözítőnk kereszthalálánál. «Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint a ki életét adja oda barátaiért.» Az égő isteni szeretet a Kalvárián már lángokban tör ki, mert elérte hevének legmagasabb fokát, teljesen kifejtette az erejét.

Van tehát valóban fokozatos erő kifejtés az isteni szeretetben, van fokozatos erő kifejtés az Üdvözítő isteni Szívében. Az az isteni Szív, mely a jászolban égett, földi zarándoklásának utjain hevült, az a Kalvárián lángolóvá lett.

Azért, ha a legszentebb Szívet ábrázoló képeken lángoló szívet látunk, értsük meg, hogy ez a kép Jézus kalváriai Szívét ábrázolja.

De ábrázol még mást is. Az isteni Szívnek lángolása nem ért véget a Kalvárián, a minthogy a kalváriai áldozat sem múlt el, nem lett megtörtént és többé nem ismétlődő eseménynyé, hanem inkább állandó valósággá lett,

egy folyton megújuló, mindennap ismétlődő ténynyé lett, szent intézménynyé, melynek áldásaiban és kegyelmeiben mindennap részesülhetünk. Az Isten báránya, a ki a Kalvárián feláldozta magát a világ bűneiért, ezt az áldozatot mindennap megújítja és mennyei Atyjának bemutatja a mi oltárainkon. Egy az áldozó mind a két helyen, egy az áldozat is, csak a hely más és a feláldozás módja más. Amott a Kalvária, emitt az oltár az áldozati színhely, amott vérontással történik a feláldozás, emitt vérontás nélkül.

A Kalvária ennélfogva és a mi templomaink oltára, a kalváriai áldozat és a szentmise egy és ugyanazon isteni Szívnek, egy és ugyanazon isteni szeretetnek a művei.

Ámde tudjuk már, hogy a Kalvárián Jézus Szívének szeretete lángokban tört ki; tudjuk már, hogy ha egy lángoló szívet látunk valamely képen, ez a kép Jézus kalváriai Szívére emlékeztet minket. Ha most már a Kalvária és az oltár egy és ugyanazon isteni szeretetnek a művei, akkor nyilvánvaló, hogy a lángoló szívnek a képe nem csak a kalváriai isteni szívet ábrázolja, hanem ábrázolja Üdvözítőnknek az Oltáriszentségben élő eucharisztikus szívet is. Bizonyos ennélfogva, hogy nemcsak a kalváriai áldozat az isteni szeretetnek legnagyobb erő kifejtése, hanem ugyanilyen erő kifejtés a szentmise-áldozat is, az Oltáriszentséggel egyetemben.

Összefoglalva a mondottakat, a lángolás a Jézus Szívét ábrázoló képeken jelképezi Üdvözítőnknek kalváriai és szentségi eucharisztikus Szívét.

Ámde a Jézus Szívét ábrázoló képeken nem csak lángolást látunk, hanem *töviskoronát* is, mely a legszentebb Szívet körülfonja, mint zománcz az ékszerszekrényt.

Ez a töviskorona Üdvözítőnk szenvedésének az emlékjele és közepén, a lángok alatt fonja át a szívet. Láng és töviskorona, hogyan illenek ezek össze? Oh nagyon is összeillenek. Szeretni nem lehet szenvedés nélkül, nagyon szeretni nem lehet sok szenvedés nélkül. Igaz, hogy a szeretet tűz, a szenvedés víz és igaz, hogy a víz oltja a tüzet, a szenvedés csökkenti a szeretetet, de csak azt a szeretetet, mely mulandó emberi szempontokon és érdekeken alapszik. Az ilyen szeretet, a mint nem tűri meg a szenvedést, úgy nem is szül szenvedést, mert a mikor szenvednie kellene, szétfoszlik, megsemmisül, mint a pára, melyet felszívott a száraz levegő.

De az Istenre épített szeretet másminő természettel bír. Ez nem csak megtűri a szenvedést, de azt létre is hozza, megszüli. Ennek a szeretetnek szenvedés kell, mint moh a száraz tölgynek. Innét van, hogy a szeretet erejét mindig a szenvedés próbakövével szokták vizsgálni és a szenvedés fokát a szeretet hőmérőjével szokás mérni. Szent Terézia évek hosszú során át félt attól, hogy ő nem szereti eléggé az Istent. És mikor figyelmeztették őt arra, hogy az imádságai, áhítatgyakorlatai, nagy terveit és fáradalmai

talán mégis csak a mellett szólnak, hogy forrón szereti az Istent, azt felelte, hogy imádkozni és dolgozni hideg szívvél is lehet. De mikor azután az Isten hosszan tartó szenvedésekkel látogatta meg őt, akkor megnyugodott. Most már tudom — ugymond — hogy van a szívemben egy szikra, melyből az Isten iránti tiszta szeretet tüze néha-néha kigyuladhat, van a szívemben egy érzés, mely talán méltó arra, hogy az Istennek kedves legyen.

És így van ez az emberi élet más állapotaiban is. A kik az Istenért szeretik egymást, vagy felebarátjokat, azokat a szenvedések nem választják el egymástól, sőt inkább közelebb hozzák őket egymáshoz. Hitvestársak, szülők és gyermekek, jóbarátok és bajtársak között soha sem olyan erős, soha sem olyan önzetlen, olyan megelégedett és boldog a szeretet, mint akkor, ha már évek során át egymásért és sokszor egymástól is sokat szenvedtek.

A szeretetnek tehát szenvedés kell és a szenvedésnek szeretet kell, a lángok alatt töviskoronának kell egybefonódnia, lángok csak a szenvedő szeretet kráteréből törhetnek ki.

Ez az oka annak, hogy Jézus Szívének heve egyidejűleg növekedik az ő szenvedésének mélységével. A jászolban, a hol a szenvedés nem haladja meg az emberi megaláztatások méreteit, Jézus Szíve ég. Később, midőn az emberekkel érintkezik s ezektől a legfelháborítóbb hálátlanságot szenved, Jézus Szíve már lobog. Lobogását az egész világra szeretné kiterjeszteni. «Még más juhaim is vannak» mondja, «melyek nem ebből az akolból valók, azokat is ide kell vezetnem, hogy hallják az én szavamat és legyen egy akol és egy pásztor.» Az utolsó vacsorán, keserves kínszenvedésének előestéjén, Jézus Szíve már hevül. «A mint engem szeretett az Atya, én is szerettelek titeket.» A Kalvárián végre, a hol megnyílik előtte a szenvedések mélységes örvénye, Jézus Szíve, mint már kimutattuk, lángol.

Nyilvánvaló tehát, hogy a szenvedések mélységeiből tör ki Jézus Szívének tüze. Minél nagyobb a szenvedés mélysége, minél örvényesebb, annál izzóbb és lobogóbb a tűz.

De minthogy láttuk már azt is, hogy lángoló isteni tűz nem csak a kalváriai Szívben van, hanem az oltáriszentségi Szívben is, ennél fogva a szenvedésnek mélységeit joggal kereshetjük és biztosan megtaláljuk az Oltáriszentségben is. És valóban, azok a bántalmak, az a hitetlenség, tisztetlenség és közöny, melylyel Jézus az Oltáriszentségben találkozik, olyan örvényes szenvedést zudítanak az ő Szívére, mint a minőbe temették őt a kalváriai fájdalmak és kínok. Hiszen csak feszítse meg a szeretet az ő végső erejét és találkozzék hálátlansággal, rögtön elmerül a szenvedések tengerébe. Szeretni lángolón és jutalmul hálátlanságot kapni, ez az a súly, ez az a teher, mely a szeretetet lehuzza a szenvedés örvényébe.

És ezzel most már annak a töviskoronának a jelentőségét is ismerjük,

mely a Jézus Szívét ábrázoló képeken az isteni Szívet a lángok alatt körül-fonja.

Valahányszor tehát egy szent Szív-képet látunk, akár zászlókon, akár másutt, mindig jusson eszünkbe az Oltáriszentség szent titka, a hol Üdvö-zítőnk Szíve lángol és szenved.

Ha mi most már ezt a képet ráhimezzük a templomi zászlókra, akkor ezzel mindig az Oltáriszentség imádandó titkát is tiszteljük. Az oltáregyletek ennél fogva hivatásuk legsajátosabb feladatát teljesítik, midőn a szegény templomoknak Jézus szívének képével ékesített zászlókat ajándékoznak, mert minden ilyen zászlóval az Oltáriszentség kultuszát is terjesztik.

Igen, de az oltáregyletek nem áraszthatják el működésük területét ilyen zászlókkal. Adhatnak egyet, kettőt, de nem adhatnak század-ezret, mert az anyagi erejük utóvégre is korlátolt. És mégis olyan szép, az Üdvö-zítőnek nagy örömet szerző dolog volna, ha templomaink szent Szív-zász-lókkal volnának tele, ha ilyen zászlóknak az erdeje lombozná be a taberna-kulumot. Vajjon, hogyan teremtsük elő ezt a zászló-erdőt?

Bizonyára csak úgy teremthetjük azt elő, ha saját szívünket felékesítjük Jézus Szívének képével. Láng törjön ki az oltáregyletek tagjainak szívéből, a buzgóság lángja, melynek hevétől mindig új gerjedelmeket kaphat az egyelet iránti szeretetünk és érdeklődésünk. A lángoló szeretetet nem kell féltetni attól, hogy csökkenni fog, az megtartja hevét állandóan és épen a szeretetnek erre az állandóságára van szükségük az oltáregyleteknek, mint általában minden társadalmi intézménynek.

Azután fonja körül az oltáregyletek tagjainak szívét töviskorona. Minden fáradság türeést és önmegtagadást kíván, sőt vannak fádalmak, melyek szenvedéssel járnak. Az élet tele van ilyen fádalmakkal, tele van szenvedésekkel. Ha az oltáregyleti tagok ezekhez az életfádalmakhoz még azokat is hozzáadják, melyeket az egyelet érdekében vállaltak el, akkor talán nem is terhelik meg magukat nagyon és a töviskoronájukba, melylyel az élet szívüket körülfonta, mégis néhány érdemszerző, értékes szálát illesz-tetnek be.

Viruljon minden oltáregylet Jézus Szívének oltalma alatt, a buzgó egyeleti élet jegyében. Tagjaik törekvéseiben tükröződjék vissza a legszen-Szív képe: lángoló és töviskoronával átfont Szív, mely az egyelet iránti szeretet oltárán tiszta tüzet gyújt és az egyeletért való munkálkodás mezőin nemes fádalmak gyümölcseit érleli meg.

Dr. Franciscy Lajos.

ÚRNAPJÁN

Dalos madár, kék ég, virág,
Ifju, öreg — a nagy világ
Ma ünnepet ünnepel!
Bús egyedül a kárhozaf,
Hogy meggyőzted szent Áldozat
S Érted buzog a kebel.

Téged dicsér a gondolat,
Téged környez a hódolat,
Véghetetlen Szeretet.
A kis madár Érted fárad,
Virágillat Néked árad,
Hogy dicsérje szent neved.

Kong a harang, sürg a sereg,
A szemekből könnycsepp pereg,
Áhitat az arczokon.
S ének csendül s vonul végig,
Harsogva bűg fel az égi,
Szivből jövő hangokon.

... Dicsérd Sion Megváltódat,
Vezéredet, kormányzódat,
Mondj ma hangos éneket.
Bár gyöngé vagy, hogy dicsérjed
S bárha éjjel-nappal kéred
Igy sem tettél eleget...

Ki fényben ülsz diadalmat,
Kit fermészet s ész megvallnak,
Halld meg mégis hő imánk.
Légy oltalmunk, légy vezérünk
S vezess oda, kérve-kérünk,
Hol boldogság vár miránk!

Agárdy László.

Oltáregyesületek a leányiskolákban.

AZ UR JÉZUS szeretetét a lelkekben meggyökereztetni imádás, szentáldozás és irgalmasság révén: ez az Oltáregyesület föladata. Keresztény iskolai nevelés magával hozza az imádást és a gyakori szentáldozást a tanuló ifjúságnál akár az Oltáregyesület keretén kívül is; de az irgalmasság gyakorlását az Oltáriszentség iránt — az Oltáregyesület keretébe állítva — a leányiskolákba szeretném beírni.

Sok szó esett róla, hogy az Oltáregyesületben a nők vezetnek. Nincs különben. Imádásban, szentáldozásban ugyan örvendetesebb volna férfiak és nők közt a vetélkedés; de az irgalmasság terén őket illeti a vezető szerep. Az oltárok felruházása csendes munka, melyet az «egyházban hallgatva» is lehet végezni s a ki hittel végzi, hasznát látja. Kegyelmet szerez magának, az imádás és a jó szentáldozás kegyelmét.

A szegény oltárokat ruházni: ez az irgalmasság gyakorlása az Oltáriszentség iránt. Ezt a ruhát készítse a nő, ügyességétől kitelhető művészettel; «lent keressen és munkálkodjék önkezei ügyességével», legyen meggyőződéssévé, hogy «jó ez az ő foglalkozása» és jutalmul «dicsérjék őt cselekedetei».

(Péld. 31., 13., 18., 31.) Hogy pedig az irgalmasságnak ilyenét gyakorlása mentől általánosabb legyen, az iskolában kell megkezdeni.

Maradandó értéke különben is csak a gyakorlati hittantánításnak van. Egyszerű tanulás mellett a hittan üres tudás marad és hamar eltűnik az emlékezetből. A hitoktatónak a főadata megmutatni, hogyan lehet a gyakorlatban hasznát venni annak, a mit elméletben tanulnak. A gyakorlati vallásosságnak az iskolában kell gyökeret vernie. Ha azt akarjuk, hogy a felnőtt ne elégedjék meg csak a husvéti szentáldozással, szoktassuk hozzá, hogy a kötelező szentgyónásokon kívül a kiemelkedőbb alkalmakat, a névnapját, születésnapját, első szentáldozása évfordulóját, szülei névnapját szentáldozással ünnepelje meg a gyermek; ha a boldogságos Szűz tiszteletét akarjuk nála biztosítani, olyan élő szentolvasó-társulat félével hozzászoktatjuk, hogy naponként egy tizedet elmond a szentolvasóból; ha azt akarjuk, hogy lelki életet éljen, megismertetjük és gyakorlatba vétetjük vele a lelkiismeretvizsgálatot. Ha mind nem kel is ki, de a nagy részénél jó földbe esik az így elvetett mag.

Az Oltáregyesület manap számottevő tényező a hitéletben; fejlettebb tanulókkal meg kell ismertetni. Ha mással nem is, rövid szentséglátogatásokkal gyakorolják aztán magukat az Oltáregyesület céljának megvalósításában. A mennyiben pedig az Oltáregyesület az irgalmasság cselekedete, a leányiskolák felsőbb osztályaiba vezesse be a hitoktató. A gyakorlati módja az, hogy a kézimunkát hajtsa az oltár szolgálatába; nem azért, hogy az Oltáregyesület nyerjen vele, hanem a tanulóknak válják hasznára, hogy részesüljenek azokban az áldásos eredményekben, a melyek ennek a csekély fáradozásnak és áldozatnak a nyomában kelnek.

A mit egy-két helyen gyakorolnak, az iránt szeretném az érdeklődést mentől szélesebb körben fölkelteni. Nem nagy dolgot, inkább jóakaratot kívánunk: leányiskolákban évenként lehetőleg minden tanuló készítsen egy kis darab egyházi fehérneműt, akár korporálét, akár pallát, akár kehelykendőt izlésesen himezve. Ezt nevezem én Oltáregyesületnek a leányiskolákban.

Mit akarok vele elérni? Iskolaév végén a készített dolgokat a kis művésznők névsorával vagy az Oltáregyesülethez küldjük, vagy az illető egyházmegye püspöki hivatalához, a melynek útján minden évben egy-két szegény templomban ha más nem, a szent test és vér kelengyéje biztosítva van. De ennél sokkal fontosabb a munkának erkölcsi nevelő hatása. A ki ismeri a fiatal lelket, tudja, hogy abban eszményi gondolkodás, áldozatkészség van. Ezt a lelkesedést nem szabad üresen hagyni s itt a módja, hogy az oltár szeretete, az Ur Jézus ügyei iránt érdeklődés, az irgalmasság legszebb gyakorlása fejlődjék belőle.

Meg akarom győzni továbbá a tanulókat, hogy «jó ez az ő foglalkozásuk» (Péld. 31., 18.), hogy annak értéke van. Ha az Ur Jézus nagyra-

becsüli, mikor a szegényeket fölruházzuk és a mit egynek a legkisebbek közül teszünk, annyiba veszi, mint ha neki tettük volna: akkor hogyan tartaná többre, ha nemcsak a szegények személyében, hanem róla magáról gondoskodunk, ha szószerint mondhatja: «Ruhátlan voltam és fölruháztatok engem».

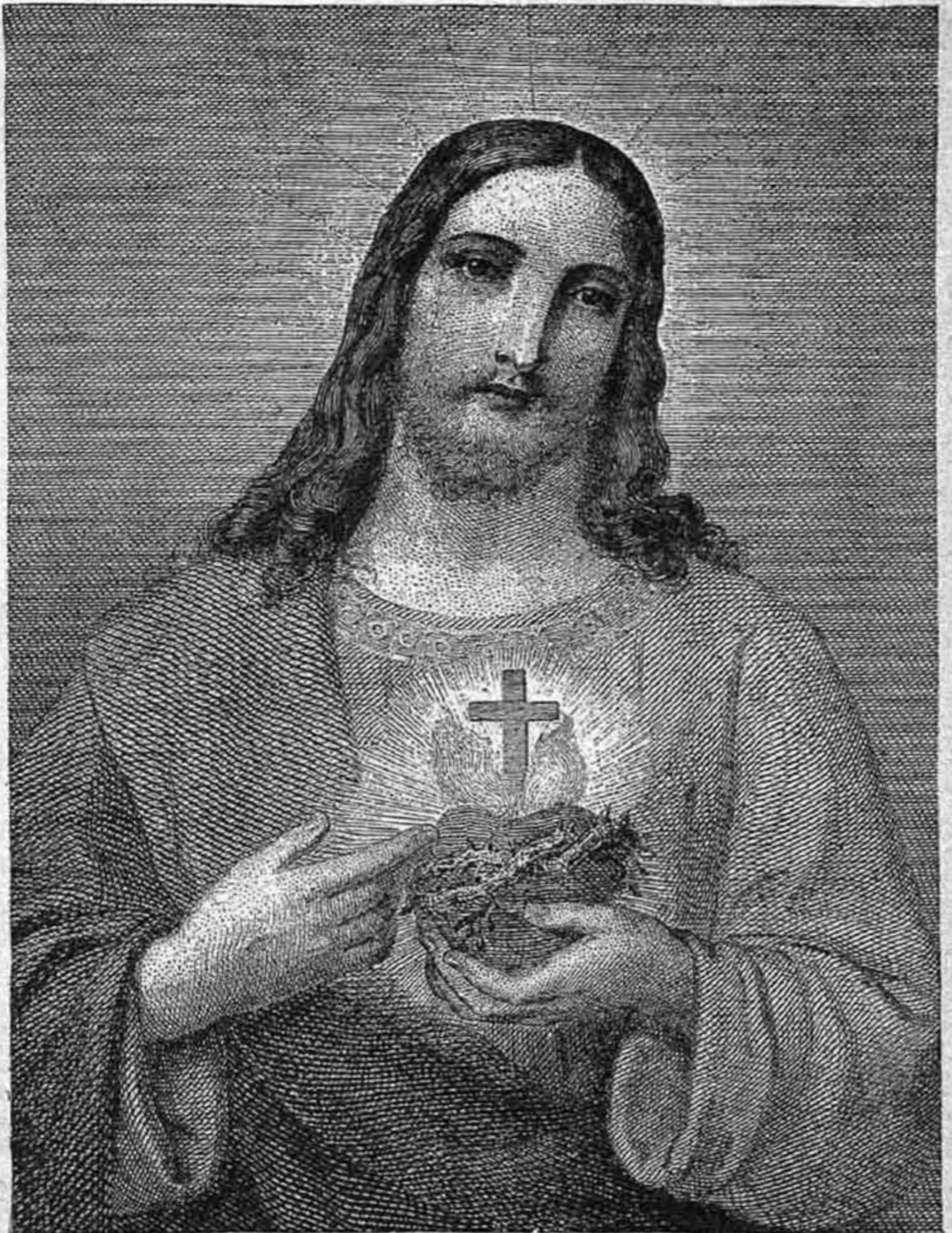
Az egyházi művelődés szolgálatában némi szerepet akarok nekik juttatni.

Nagyrabecsülöm azt az emberbaráti szeretetet, hogy szegények ruházására «rongyos-egyesületek» alakulnak. Nos, ilyen rongyos-egyesületek elkelnének, de nagyon, akárhány templomban. Mert a művelődés elhat a legutolsó viskóba, csak egyes templomok oltárára nem tud elhatni, nem hiába, hogy naphosszat erősen zárva is tartják őket.

A gyermekek ajkai által viszi végbe Isten az ő dicséretét (8. zsolt. 3.); az ő kezükkel teremtsen meg házának ékességét, hogy megszegyenítse a bölcséket.

Még egy hasznát akarom ennek a kis Oltáregyesület-félének. Iskolaév végén a készített dolgokat a kézimunka-kiállításon egy külön csoportba közszemlére kell tenni, mert hiába, a tanulóknak az a fő, hogy az ő művészetük kiállításra kerüljön. Jó hatással lesz a kiállítás elsősorban a szemlélőre: legalább fölkelte mindegyiknek a figyelmét, ha nem is valamennyinek, az érdeklődését. Jó hatással van a növendékekre, hiszen egész kis hitvallás ez a kiállítás. Ne vegyük nekik rossz néven, ha a főcélon, a jó Isten dicsőségén kívül egy kis önzés is hozzáférkőzik, mert tudvalevőleg a dicséret, a kitüntető elismerés szintén nevelő hatása.

Nem tagadom, a tapasztalat tanított meg rá, nem egy akadályba ütközik az ilyen iskolai Oltáregyesület, de a leküzdésük megérdemli a fáradságot. Az első akadály a költség, jóllehet egy kehelykendő anyaga nem sokba kerül. A legtöbben szívesen meghozzák ezt az áldozatot, ha meggyőzzük őket, hogy az ilyen költség a legnemesebb alamizsna, a szegényeknek pedig némi áldozattal a hitoktató szerezzze meg a szükséges anyagot. Igaz, hogy a hitoktatók szegény emberek, de régi dolog, hogy szegény papnak mindig kerül alamizsnára. Egy második akadály — de csak a községi vagy egyes iskolákban — az iskola vezetősége és a kézimunka-tanítónők, ha az oltárnak nem nagy barátai. De a hitoktató ügyessége és tapintatos eljárása talál utat a második akadály elhárítására. Harmadik akadály is van, az idő kérdése. Mert úgy szokott lenni, hogy a munkaidő számlája mindenféle tételt megtűr, csak azt nehéz megértetni sok emberrel, hogy az Ur Istenért eltöltött idő nem idővesztés. A kézimunka-óráknak gyakorlás a főcéljuk, egyre-megy az ügyességet min gyakorolják s a főcél nem vall kárt, ha néhanapján hasznavehetetlen dolgok helyett kehelykendőn gyakorolják is a himzést. Ha emberbaráti intézmények és művelődéscélok számára nevelő eszköznek tartják a tanulók közreműködését, nem egyszer pénzáldozatát, akkor hitélet szempontjából egy iskolaéven át egy jelentéktelen egyházi

ruhadarab izléses meghimzése nem utolsó nevelő eszköz. Még egyebek közt számbaveendő akadály van nem egyszer néhány szülő részéről; de ez igazán csak a kezdet nehézsége. Sajátságos, rendszeren az előkelőbb szülők nem nézik szívesen, ha leányuk az oltár számára dolgozik, szegény szülők inkább örülnek neki. Pedig azok az ellenkező szülők akárhányszor nem kimélnék áldozatot és fáradságot, ha egy-egy szintelen emberbaráti intézmény részére hangversenyt vagy májusi vásárt kell rendezni és nem tudnak hova lenni a boldogságtól, ha leányuk közreműködheik benne. Csakhogy természetesen a világ a fáradozásukat azonnal megfizeti egy-egy elismerő szóval, az Ur Jézus pedig nem fizet mindjárt. Szerencsére ezzel az akadálylyal legkönnyebb megküzdeni, mert csak azok a növendékek dolgoznak, a kik önként, a szülők beleegyezésével vállalkoznak, s ilyenek az iskolának mindig a zömét teszik. Aztán a gyermeknek, a kinek az arczáról még lemosolyog a kegyelem, van vallásos érzése, az nem ismer emberi félelmet, nem szégyenli a hitvallást, akárhányszor nemesebben gondolkodik néhány szülőnél; az ő lelkét bántja, hogy őt kizárják ennek a nemes célnak a szolgálatából, az ő leleményes, ellenállhatatlan kérése — tapasztalat igazolja — megtöri a szülők akaratosságát.

Örömmel dolgoznak a növendékek ezeken az egyházi fehérnemükön. Lelkesíti őket az a tudat, hogy munkájuknak igazán a zengéjét a jó Istennek ajánlhatják; hogy saját kezük munkájával ők is hozzájárulnak az Ur háza ékességéhez és pedig nem muló jutalomért, hanem szeretetből a szentségi Üdvözítő iránt. Nemes versenyt alkot ez a lelkesedés, a melyet idővel nem unszolni, inkább mérsékelni kell.

Kedves jelenet volt, sohasem felejttem el. Kispap koromban egy nagy terembe tévedtem, a hol főrangú hölgyek fehérnemükön himeztek az Oltár-egyesület számára. Előkelő pap, oltáregyesületi életünk egy kiváló alakja beszélt nekik arról, mennyire megfelelő a nő hivatásának, mennyire érdemszerző a munkájuk az Ur színe előtt. Leányiskolákban a hitoktatónak kerül alkalma, nem egy, a mikor egy-egy osztály katolikus tanulói vannak együtt. Ha másképp nem, hónaponként akad szünetsnap délután egy óra, a mikor összejönnek, azon az ő kis munkájukon dolgoznak a kézimunka-tanítónő felügyelete alatt, a hitoktató pedig élvezetes előadással teszi hasznossá azt az órát, a melyet máskor üres beszéd, vagy fölolvasás mellett töltenek el. Meggyökerezteti a gyermekekben azt a gondolatot, hogy a nőnek nincs szebb hivatása, mint ha hivalkodás helyett az irgalmasság gyakorlásával tölti el a szabad idejét; hogy az oltár fölruházása a legtisztább szeretet ténye, nemcsak a papnak, hanem minden keresztény hívőnek és elsősorban a keresztény nőnek kötelessége; hogy az Ur Jézus nem hagyja jutalom nélkül a ráfordított fáradságot; hogy az érte végzett munkáért cserébe adja az ő szeretetét, kegyelmét és barátságát.

Rogács Ferencz.

A NAGY SZENTSÉG ÜNNEPÉN.

Cefeléd sir e szív: a kis ostya színében
Rejtőzve jelen lakozó örök Isten!
Te vagy élete, üdve, vezére, királya,
H Te trónod elé futok én csak imára.

Ualamerre a sors kerekén fut a pályám,
Ha magaslatocon vagyok itt avagy árván,
Egyebüft örömökre e szív nem is óhajt,
Szeretet, bizalom csak örökre Feléd hajt,

Te dicső csoda, irgalom édeni kertje,
Remegéstelen állni Elédbe ki merne?
Ki sugárözönével az isteni fénynek
Lejövél vigaszára a bánatos éjnek.

H világra te szánakodón lehajoltál,
Kegyeid mély fengere itten az oltár,
S a ki sebboritotta szívét idehozza:
Felüdül, megerősbul a mennyei csókra.

Ide nem követett hatalom ragyogása,
Hanem élsz e siralmak ölén megalázva,
Hogy a föld fia búban, akármí veszélyben
Kebeledre, baráti szivedre siessen.

Jöhet árva, szegény bizalommal elédbe,
Üigaszát nyeri mindig, alázatosan esdve;
S nem elég, hogy ezek kezeidbe fogódnak,
Hanem önmagad osztod a roskadozóknak.

Ki pedig szive rejtekeit hiven őrzi
S liliumdisz a báj, mely a lelket előnti:
H te templomod épül a tiszta kebelben,
S örömet veszsz ott lakozást kegyes Isten.

De mi hálaadást von a sok kegyelem ránk?
Magasan lobogó legyen a szeretetláng!
Ha e láng leszen itt vezetésre tűzszlop,
Éget ér el utána a lélek, a boldog...

Ualahány szive dobban az emberiségnek,
Ualahány ajakon vigadozva kel ének,
H madár dala és a virág üde bája,
Oltárok Urát ez a földkerekek áldja!!!

Füredi Sándor.

Az utolsó vacsora

P. Berthe-Szeghy Ernő dr. «Jézus Krisztus élete, szenvedése, győzelme» cz. művéből.

A Szanhedrin szerződése Judással. — A szomorú szerdai nap. — Az utolsó vacsóra terme. — A törvényszerinti husvét. — A lábmosás. — Az Oltáriszentség szerzése. — Jézus megjósolja, hogy tanítványai közül egy elárulja őt. — Judás elhagyja a termet. (Máté 26. — Márk 14, 10. — Lukács 22. — János 13.)

REDDEN este, ugyanakkor, a midőn Jézus kijelenté tanítványainak, hogy két nap mulva meghal, a papi fejedelmek, az irástudók és a népvénei tanácsot tartottak a főpap palotájában. A Szanhedrin helyzete a prófétával szemben napról-napra nyugtalanítóbb lett. Ez a kiközösített, mondák, ez az ember, a ki már két hónapja halálra van ítélve, három nap óta uralkodik a templomban; valósággal királyi hatalmat gyakorol; fanatizálja a népet s lázadásra ingerli papjai és tanítói ellen; ezeket pedig kigunyolja és nevetségessé teszi beszédeiben. Nem szórta-e épen a mai napon a leg-

gyűlöletesebb átkokat az írástudók és a farizeusok ellen? Választani kell: vagy mentül előbb végrehajtják ezen lázadó ellen hozott ítéletüket, vagy pedig megvetés tárgyává lesz a Nagytanács a közönség szemében.

Igy tanácskoztak ezek a gonosz zsidók, a kiket Jézus az imént ostromozott meg és hallgattatott el az egész nép jelenlétében. Mindnyájan egyetértettek abban, hogy mentül előbb végezni kell vele, de azt is belátták mindnyájan, hogy rendkívül nehéz lesz e pillanatban föllépniök ellenségükkel szemben. Nagyszámu hívei nem néznék ezt tétlenül. Nyíltan elfogni őt lehetetlen volt, hacsak nem akartak általános lázadást kelteni. Elhatározták tehát, hogy csellel keritik kézre, az éj sötétjében, valami félreeső helyen s börtönbe vetik, a nélkül, hogy a nép megtudhatná. Mivel pedig az ilyen titkos elfogatás alig látszott kivihetőnek e roppant zarándoksereg közepette, a mely Jeruzsálemben és környékén táborozott: a gyülekezet elhatározta, hogy a tervnek végrehajtását a husvéti ünnepek utánra halasztja, a mikorra az idegenek nagy része már elhagyja a szent várost.

Azonban Jézus, valamint önként akart meghalni, nem pedig gonosztevő gyanánt, a ki kényszerítve van a büntetés elszenvedésére, ép úgy a maga órájában akarta elfogadni a halált, nem pedig abban, a melyet a Szanhedrin jelölt ki. Kijelentette apostolainak, hogy két nap muiva hal meg, az ünnepek alatt, az egész nép jelenlétében; azért is egy váratlan körülmény következett be, a mely arra bírta a tanácsot, hogy kísértse meg azonnal Jézusnak elfogatását, a melyet későbbre akart halasztani.

Épen széjjel akartak oszolni, midőn jelentették nekik, hogy egy idegen ember fontos dolgot akar közölni a Nagytanáccsal. Ez az ember Judás apostol volt. A sátán végre teljesen hatalmába kerítette ennek a szerencsétlennek lelkét. Már egy éve mult, hogy Judás kísérte ugyan Mesterét, de nem hitt többé benne. Nagyravágyó és kapzsi volt s azért Jézusnak országában valami zsiros hivatalra számított; azonban midőn Jézus visszautasította a koronát, nem látta többé benne a megígért Megváltót s ő volt az első azok között, a kik morgolódtak azon eucharisztikus kenyér ellen, a melyet Jézus akkor a kafarnaumiaknak ígért. Ez alkalommal mondotta Jézus a tizenkettőnek: «Egy ördög van közöttetek». Judás megérezte, hogy a Megváltó belelátott szívébe s a hitetlenséghez most a megvetés és a gyűlölet csatlakozott az ő személye iránt. Vad szenvedélye, a kapzsiság, lett bálványja ettől a percztől kezdve; lelkiismeretfurdalás nélkül dézsmálgatta azt a pénzt, a melynek gondozását az apostolok reá bizták; haragra lobbant Mária Magdolna és tulságosan drága tiszteletnyilvánítása ellen, végül pedig elhatározta, hogy elhagyja ezt az ábrándos embert, a ki egy ország megalapításáról beszél s ugyanakkor előre mondja, hogy keresztre fogják őt feszíteni. Ideje volt már, hogy elhagyja, hacsak nem akart vele együtt elveszni. S a mint ott bolyongott Jeruzsálem utczáin, puhatolódzva, hogy

milyen hangulatban vannak a zsidók a templomban történt heves vitatkozás után, megtudta, hogy a Szanhedrin épen most értekezik arról, hogyan tudná feltűnés nélkül kézrekeríteni a názáreti prófétát. Az ördög rögtön eszébe juttatta, hogy itt alkalom kínálkozik a pénzszerzésre s azért kihallgatást kért a Nagytanáctól.

Az összeesküdtek örömmel fogadták az árulót, a ki följánlotta nekik szolgálatait. Valóságos ördögi cinizmussal alkalmazkodott az ő felfogásukhoz s beszélt Mesteréről, a mint ők szoktak róla beszélni s megígérte, hogy elvezet majd egy csapat katonát arra a helyre, a melyen éjjelenként rejtőzni szokott: mindenekelőtt azonban tudni akarta, hogy mi lesz jutalma ezért az árulásért. «Mit akartok nekem adni? — kérdé — s én őt kezetekbe adom.» Harmincz denárt ajánlottak föl neki, vagyis harmincz pénzdarabot, a melynek értéke körülbelül száz koronának felel meg a mi pénzünk szerint. Nevetéséges kis összeg volt ez, épen annyi, a mennyi egy urnak járt kárpótlásul, ha valaki megölte rabszolgáját; de a papi fejedelmek azt hitték, hogy a nyomorult áruló, a ki urát adja el, eléggé meg van fizetve ezzel, Judás pedig nem követelt többet. Sem a zsidók, a kik ezt az összeget följánlották, sem Judás, a ki azt szó nélkül elfogadta, nem gondoltak arra, hogy teljesítik a jóslatot, mely így hangzik: «És béremül harmincz ezüstpénzt mértek». Miután megkapta árulásának bérét, Judás kötelezte magát, hogy kezükre fogja szolgáltatni az áldozatot, a melyet eladott nekik s e pillanattól kezdve másra sem gondolt, mint arra, hogy kedvező alkalmat találjon tervének kivitelére. Ezt az alkalmat, meg fogja találni, de majd csak akkor, ha Jézus maga adja meg azt neki, azon órában, a melyet erre a Gondviselés tüzött ki öröktől fogva.

A szerdai nap keserűségnek és szomoruságnak napja volt. Az a tegnapi rettenetes szó: «Holnapután kezükbe kerülök és keresztre feszítenek» — mindnyájuknak szívét összeszorította. Mindeddig azt hitték az apostolok, hogy Jézusnak szenvedésére és halálára vonatkozó kijelentései valami titkot rejtenek magukban, a melynek magyarázatát majd megadják a jövő eseményei; azonban Mesterüknek oly világos szavai után nem hitegethették többé magukat. Ha Jézus elhagyja őket, vajjon mi lesz belőlük ebben a Jeruzsálemben, a hol mindenesetre üldözni fogják a prófétának barátait, a mint üldözték őt magát. Jézus értette aggodalmaikat és mély fájdalmukat, azért gyengéden vigasztalta s azzal az ígérettel bátorította őket, hogy az elválás nagyon rövid ideig fog tartani s viszont fogják őt látni rögtön föltámadása után. Bethániában minden szem tele volt könnyekkel. Ott bucsuzott el Jézus nemcsak az ő kedves barátaitól, hanem a szent galileai asszonyoktól is, a kik az Isten anyjával együtt voltak Lázár házában. Szűz Mária ott sirdogált barátnőinek közepette; a kard, a melyről az agg Simeon szólt, már átjárta lelkét, de azért szent megadással hallgatta az isteni Mesternek

vigasztaló szavait. Egyesítette áldozatát Fiának áldozatával és együtt imádkozott vele azokért, a kiknek váltságáért kellett vérét ontania. Így várták, könyek és vigasztalások között, az elválás pillanatát.

Másnap, csütörtök este, meg kellett tartani a husvéti vacsorának ünnepét. Jézus tehát így szólt Péterhez és Jánoshoz: «Menjetek és készítsétek el nekünk a husvéti vacsorát.» Judás lévén a pénztáros, őt kellett volna megbizni az előkészületekkel. A bizalmatlanságnak ezen nyílt jeléből azt következtethette, hogy a Mester tudott tegnapi utjáról és üzletéről. A két megbízott pedig így szólt Jézushoz: «Hol készítsük el a husvéti vacsorát?» Jézus titokzatosan így felelt: «A mint beléptek a városba, találkozni fogtok egy emberrel, a ki vízzel telt csöbröt visz; kísérjétek őt egészen addig a házig, a melybe belép s mondjátok a ház urának: Az Ur azt izeni neked, hogy közel van az ő ideje s tenálad akarja megülni a husvétot tanítványai-val együtt: hol ehetné meg velük a husvéti bárányt? Erre ő egy nagy termet fog nektek mutatni, a mely szőnyegekkel van diszitve: ott tegyétek meg a szükséges előkészületeket.» Judás feszült figyelemmel kísérte az utasításokat, a melyeket a Mester adott, azt remélve, hogy ezek majd titkos tervének megvalósítására szolgálhatnak, azonban Jézus teljes bizonytalanságban hagyta őt azon helyet illetőleg, a hol a vacsorát fogja megtartani, nehogy az áruló meglephesse őt a vacsora vége előtt s megzavarhassa ama titkokat, a melyeket ott végezni akart.

Péter és János megtalálták a város kapujánál a csöbrös embert; követték őt, azután vele együtt bementek urához, a ki megmutatta nekik a termet, a melyben el kellett készíteniök az esti étkezést. Ez a Sion hegyén volt, Dávid városában, közel azon palotához, a melyben a frigyszekrény állott sokáig, ott, a hol a királyi próféta zengedezte Istentől sugallt zsoltárait a Messiás jöveteléről és kinszenvedésének borzalmairól.*

A nap a zsidók számítása szerint hat órakor este kezdődött. Midőn a legelső csillagok jelezték a pénteknek, a kovásztalan kenyerek első napjának beálltát, Jézus apostolaival együtt elment a kijelölt étterembe. Helyet foglalt az asztal közepén; Péter és János melléje ültek, a többiek pedig utánuk sorakoztak, félkörben a Mester körül. A szívek épenséggel nem voltak örömmel eltelve ezen szomorú körülmények között, de azért mindegyiknek azt sugta előérzete, hogy nagy dolgok fognak megtörténni ezen vacsora alatt: a szeretet, a melynek Jézus annyi bizonyítékát adta irányukban,

* A husvéti vacsora terme, melyben Nagycsütörtök fenséges eseményei végbementek, egyuttal első találkozóhelye volt a születő Egyháznak. Abban jelent meg Jézus föltámadása után az apostoloknak, ott szállott le a Szentlélek a tanítványokra. Ugyanebben a teremben találta föl a börtönéből angyali segítséggel kiszabadult Péter testvéreit, a mint őérette imádkoztak. Szent Epifánus állítása szerint ezt a cenakulumbot a rómaiak megkimélték Jeruzsálem pusztulásakor.

szinte kicsordult szivéből s jobban sugárzott szent arczáról, mint bármikor azelőtt. «Vágyva vágyódtam azután — mondá nekik — hogy megegyem veletek ezt a husvétot, mielőtt meghalnék. Mert — füzte hozzá szomoruan — ez az utolsó eset, hogy veletek ülöm meg a husvétot, mignem együtt eszszük majd meg azt az Isten országában.» Azután kezébe véve a serleget, a melyet a lakoma elején volt szokásban körüladni, hálát adott s apostolainak nyujtá e szavakkal: «Nem iszom többé veletek a szőlő terméséből, mig el nem jön az Isten országa». Az apostolok nem értették meg, hogy milyen országról beszél, de azt fölfogták, hogy bucsulakománál ülnek s szivük mindinkább megtelt szomorusággal.

Erre megkezdődött a husvét lakoma, emlékére ama nagy napnak, a melyen Jehova kimentette Izraelt Egyiptom szolgaságából. A szertartások és az ételek mind fölidézték annak az utolsó vacsorának emlékeit, a melyet a zsidók tartottak szabadulásuk napján. Jézus maga szolgáltatta föl apostolainak először a vad salátát és más keserű füveket, ama keserőségek emlékezetére, a melyekkel az egyiptomiak halmozták el atyáik életét; azután a kovásztalan kenyeret, mert az első husvét napján a zsidóknak, üldözőik elől menekülve, nem volt idejük megkeletni a tésztát; végül pedig a husvét bárányt, a melynek vére visszatartotta az öldöklő angyalt a zsidók házaitól. Azonban a zsidó husvétnak ezen szigoruan megtartott szertartásaiban Jézus csak az új husvétnak előképeit látta; előképeit a megváltásnak, a melyet ő hozott a világnak. Az igazi rabság nem az egyiptomi volt, hanem a pokol rabsága, s hogy az ember megszabadulhasson az öldöklő angyaltól, ahhoz annak az igazi husvét báránynak véreére volt szüksége, a melynek a templomban fölláldozott bárány csak előképe volt. Ez volt az a nagy titok, a melyet Jézus ki akart jelenteni apostolainak, mielőtt elhagyta volna ezt a világot.

Abban a pillanatban, midőn az Ujszövetség husvétját készült megünnepelni, elő akarta készíteni földi eszmékkal tulságosan eltelt szivüket a mennyei dolgok megizlelésére. Vacsora közben ugyanis vitatkozás támadt köztük, a mely alkalmul szolgált neki, hogy örökre felejtetlen oktatásban részesítse őket. Ismét arról volt szó, hogy ki lesz közülök az első, a legnagyobb az új országban. «A nemzetek királyai mint urak parancsolgatnak — mondá nekik Jézus — de közöttetek nem így kell lenni a dolognak. A ki a legnagyobb, az tegye magát a legkisebbé s a ki uralkodik, az legyen mindenkinek szolgája. Vajjon ki a nagyobb, az-e, a ki fölszolgál, vagy pedig az, a ki az asztalnál ül? Ugyebár az, a ki az asztalnál ül? Tehát lássátok, én, a ti Mesteretek, akarok nektek szolgálni.»

Szavait követte a tett; fölkel az asztaltól, levetette köntösét s egy gyolcsot kötött dereka köré. Azután pedig vizet töltött egy edénybe, maga köré ültette tanítványait s mint egy rabszolga, a ki minden este meg szokta

mosni urának lábait, letérdelt, hogy lábait megmossa és megtörülgesse az övéhez kötött gyolccsal. Meghatottságtól némán nézték őt mindnyájan. Odalépett Péter apostolhoz, a ki élénken kiáltott föl:

— Uram, te akarod megmosni lábaimat? Soha!

— Péter — mondá neki Jézus — most nem érted még ezt, de meg fogod érteni nemsokára.

— Soha, Uram, soha meg nem mosod az én lábaimat.

— Akkor — mondá Jézus — nem lesz részed az én barátságomban.

Ez a fenyegetés megrémítette az apostolt s ő szokott tüzességével válaszolt: «Mosd meg hát nemcsak lábaimat, hanem fejemet és kezeimet is».

— Nem — mondá Jézus — a ki a fürdőből kiszáll, annak csak lábait kell megmosnia, hogy egészen tiszta legyen. Tiszták vagytok a súlyos bűnöktől s így csak a tökéletlenségeknek ama porától kell még megtisztulnotok, a mely minduntalan ráragad az ember lábaira.

A mint elmondotta e szavakat, mindjárt szomorú hangon fűzte hozzá: «Tiszták vagytok, de nem mindnyájan!» Világos célzás volt ez arra, a ki elárulni készült őt. Azonban Judás úgy tett, mintha nem értené, s engedte, hogy Jézus megmossa lábait, a hogy megmosta a többiekét. Miután pedig elvégezte az Ur ezt a rabszolgai munkát, fölvette köntösét, az asztalhoz ült s így szólt apostolaihoz: «Tudjátok, hogy mit tettem én? Ti engem Mesternek és Urnak neveztek s helyesen neveztek így, mert az vagyok. Ha tehát én, a Mester és az Ur, megmostam lábaitokat, tieknek is meg kell mosnotok egymás lábait. Példát adtam nektek, hogy tegyétek meg azt, a mit én tettem. A szolga nem lehet ura fölött, sem az apostol a fölött, a ki őt küldi. Boldogok lesztek, ha meg tudjátok tenni is azokat, a mikre most tanítottalak benneteket. Nem mindnyájatokhoz beszélek, csak azokhoz, a kiket kiválasztottam, mert be kell teljesednie az Írás szavainak: A ki az én kenyeremet eszi, az fogja fölemelni lábát ellenem. Azért mondom ezt nektek előre, hogy ha majd beteljesedik, higgyétek el, hogy a ti Mesteretek csakugyan a Krisztus. Ti, a kik híveim maradtok minden veszély közepette, tegyétek azt, a mit én most tettem, s én be foglak vezetni benneteket abba az országba, a melyet az én Atyám készít számomra, hogy egykor majd az én asztalomnál, az én országomban egyetek és igyatok, s tizenkét trónuson ítélkezzetek, Izrael tizenkét nemzetsége fölött».

Ez a megható jelenet azonban csak előjátéka volt egy másik, még sokkal magasztosabb és megindítóbb jelenetnek. A lábmosás csupán külső jelül szolgált a szív megtisztulásának, a melyet Jézus apostolaiban létrehozott, hogy méltókká tegye őket azon magasztos ajándéokra, a melyben távozás előtt még részesíteni akarta őket. A husvéti bárány, a melyet az asztalon levő századok óta csak jelképezett, maga Jézus volt. Az ő vérének kellett holnap folynia a világ üdvösségéért. De ez nem volt elég az Isten

Báránynak; állandóan, élve akart az emberekkel maradni, folytonosan föl akarta magát áldozni bűneikért, eledelük akart lenni mindig, hogy erőt adjon nekik az ígéret földje felé való utazáshoz. Elérkezett az idő, hogy beváltsa egy alkalommal tett ígéretét, hogy testét eledelül, vérét italul fogja adni övéinek.

Miután megmagyarázta apostolainak a szeretet csodáját, a melyet tenni készült, a vacsora végén Jézus egy kovásztalan kenyeret vett szent és tiszteletreméltó kezeibe, megáldá, megszegé, s apostolainak adá, mondván: «Vegyétek és egyétek mindnyájan, ez az én testem, ugyanaz a test, a melyet oda fogok adni érettetek». Azután pedig vevé a borral telt kelyhet, megáldá, s odanyújtá nekik, mondván: «Vegyétek és igyatok belőle mindnyájan: ez az én vérem kelyhe, az Újszövetségnek vére, a mely ki fog ontatni bűneitek bocsánatára».

Azután pedig hozzátette: «Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre», hogy az apostolok és utódaik, az Újszövetség papjai, megörökítsék emlékét az ő áldozatának, nem többé egy jelképi husvét által, mint tették azt a régi törvény papjai, hanem ismételt föláldozása által az isteni Báránynak, a ki eledele lesz a lelkeknek s megőrzi őket az örök élet számára.

A vacsora végéhez közeledett. Az apostolok gyöngéden társalogtak Mesterükkel, de csakhamar mély szomorúságot vettek észre arczán. Jézus nem tudott Judásra gondolni, erre a szivre, a melyet semmi sem volt képes meghatni, arra a szentségtörésre, a melyet épen az imént követett el, arra a gaztetre, a melyet elméjében forgatott, a nélkül, hogy szive ne vérzett volna a fájdalomtól. Még egy kísérletet tett, hogy bűnbánatra indítsa, szemei elé állítva bűnének rettenetességét s azt a borzasztó büntetést, a mely reá vár. Így szólt tehát az apostolokhoz fordulva: «Bizony mondom nektek, hogy közületek, a kik itt ültök és esztek velem ennél az asztalnál, egy elárul engem s kiszolgáltat ellenségeimnek.» Erre a nyilatkozatra az apostolok megrendülve és elszomorodva tekintettek egymásra, azt kérdezve magukban, vajjon akadhatna-e közöttük olyan alávaló áruló, a ki képes volna Mesterét eladni. Mivel pedig a gyanu mindnyájukat érte, valamennyien így kiáltottak föl: «Talán én vagyok az, Uram?» Jézus komoly és szigorú hangozattal mondá: «Ismételve mondom nektek, egyik közületek, a kik itt vacsoráztok velem». Azután ezt a lesújtó szót mondá: «Az ember fia elmegy ugyan, a mint meg van írva felőle, de jaj annak az embernek, a ki elárulja az ember fiát! Jobb lett volna neki, ha nem született volna az az ember».

Mindnyájan le voltak sujtva, csak Judás maradt nyugodtan. Sőt annyira ment merészsége, hogy együtt kérdezte a többivel: «Én vagyok az, Uram?» Hangja elveszett a zajban, de Jézus odafelelt neki úgy, hogy csak ő maga hallhatta: «Te mondád, te vagy». Ez a felelet, a melynek szét kellett volna zuznia őt, még csak egy sóhaj, egy könnyet, a meglepetésnek és

irtózatnak egy kifejezését sem csalta ki belőle, úgy hogy a többi apostolnak semmi oka sem volt jobban gyanakodni reá, mint a többire.

Péternek majdnem a szivét repesztette meg ez a bizonytalanság, s azért minden áron meg akart tőle menekedni; intett tehát Jánosnak, kérdezze meg a Mestert. János odahajolt Jézus keblére és így szólt hozzá: «Ki az áruló?» «Az — felelé Jézus — a kinek átnyujtok egy darab lébe mártott kenyeret.» S ezzel belemártott egy darab kenyeret egy tálba s Judásnak nyujtotta, a ki a legkisebb megindulás nélkül fogadta a barátságának ezen újabb bizonyítékát. Alig nyelte azonban ezt a falatot, vak eszköze lett a Sátánnak, a kinek eddig csak rabszolgája volt. Jézus pedig látva, hogy a szerencsétlen menthetetlenül el van veszve, így szólt hozzá: «A mit tenni akarsz, tedd gyorsan». Az apostolok nem értették meg ezen szavak értelmét; azt hitték, megbizást ád Judásnak, hogy vásároljon valamit a lakomához, vagy pedig hogy alamizsnát adjon a szegényeknek. Az az átokverte tanítvány pedig sietve hagyta el a termet s odament egyenesen czinkostársaihoz, megbeszélni velük az utolsó részleteket, hogy Jézust még ezen az éjjelen elfoghassák.

Még néhány óra, s a gaztett teljesezésbe megy.

❧ Szentségi egyletek ❧

5. A katolikus nemzetek engesztelő imaszövetkezete.

I. Czime. A hivatalos latin elnevezés: *Sodalitium ab Adoratione Reparatrice gentium catholicarum*. Ezt olaszra így fordították: *L'adorazione riparatrice delle nazioni cattoliche*.

II. Története. Tulajdonképen a negyvenórás szentségimádásból fejlődött ki e társulat. A negyvenórás szentségimádás Rómában VIII. Kelemen pápa kívánságára jött szokásba; 1592 óta szakadatlanul folyik a szentségimádás ezen módja az örökvárosban. Az engesztelő imaszövetkezet maga azonban csak 1883-ban jött létre Rómában. Csakhamar ismeretessé lett e társulat az egész világon: kivált Franciaországban, Olaszországban és Németországban; 500 különféle egyházmegyéből csatlakoztak a hivek plébániánként s az egyházi intézetek tagjaikkal. XIII. Leó pápa több ízben áldását adta a társulatra s azon óhaját nyilvánította, vajha elterjedne az engesztelő imaszövetkezet az egész katolikus világban.

III. Célja. Valamint a negyvenórás szentségimádás azon célból honosult meg, hogy az egyháznak szorongatott helyzetében segítségért esdjenek a hivek s az Ur haragját nyilvános és folytonos megkérlelő imádással kiengeiszteljék: úgy ez a társulat is az összes nemzeteket be akarja vonni az

ünnepies engesztelő szentségimádás körébe. Ezen célra az egyes nemzetek számára a hét valamelyik napja van kitűzve.

IV. Működése. A társulatnak Rómában időző tagjai a nemzetük részére kijelölt napon fölkeresik azt a templomot, melyben akkor épen negyvenórás szentségimádást tartanak s ott legalább egy félórát töltenek a Szentség előtt imában. A Rómán kívül élő tagok szintén a hétnek megfelelő napján félórás imádást végeznek oly templomban, melyben az Oltáriszentséget őrzik.

Az engesztelő imádás a napok és országok szerint így van fölosztva:

Vasárnap: Olaszország, Franciaország, Spanyolország, Portugália és Belgium. — Hétfő: Európa többi országa és szigete; tehát Magyarország is. — Kedd: Ázsia. — Szerda: Afrika. — Csütörtök: Észak- és Közép-Amerika. — Péntek: Dél-Amerika, — Szombat: Ausztrália.

Ha valaki a ráeső napokon a szentséglátogatásban fontos okokból akadályozva volna, más napon is végezheti azt.

V. Szervezete. A társulat középpontja Rómában van szent Joakim templomában, mely XIII. Leó pápa püspöki jubileuma emlékezetére épült. XIII. Leó pápa 1898. jul. 20-án kelt határozatával a templom s ezzel együtt a társulat vezetését a redemptoristák szerzetestársulatára (Congregatio SS. Redemptoris) bizta; ugyanakkor a Szentatya helybenhagyásával a társulat új szabályokat kapott. A szent Joakim-templom igazgatója egyuttal a társulati főigazgató. Jogában áll minden egyházmegye, sőt a külmissiók területére is egyházmegyei megbizottakat kinevezni.

A *fölvétel* ügyében a megbizottakhoz, vagy egyenesen a társulati főigazgatóhoz* kell fordulni. A megbizottak juttatják a főigazgató kezéhez a tagok önkéntes adományát. Az ekként begyűlt összeget a szent Joakim-templom ékesítésére fordítják, főleg oly irányban, hogy az engesztelő szentségimádást a társulat székhelyén minél fényesebben lehessen megtartani.

VI. Társulati ájtatosságok. Szent Joakim-templomában, mint társulati templomban a következő ájtatosságok folynak le. Estefelé engesztelő ájtatosságot tartanak; vasárnapokon és ünnepeken délelőtt ki szokot téve lenni a Szentség mise alatt. Minden csütörtökön a mise alatt kiteszik a Szentséget s a kitett Szentség előtt a «Miserere» kezdetű zsoltárt éneklik; délután három óra hosszat van kitéve a Szentség imádás végett; végeztül a szentolvasót mondják el, mire áldás zárja be a napot. Szakasztott ily módon végzik a farsangi szentségimádást is.

A társulat főünnepi: vizkereszt és szent Joakim napja.

VII. Bucsuk. A társulat első ízben XIII. Leó pápának 1886. márczius 6-ki brevójével nyert bucsu kedvezményeket, de 1898-ban, mikor a társulat új szervezetet nyert, ehhez újabbak is járultak. A társulat módosított

* Czim: R. P. Direttore della chiesa di S. Gioacchino, (Prati di Castello) Roma

bucsujegyzéke a szent bucsu-bizottságnak 1898. szeptember 19. leirata szerint a következő.

1. A Rómán kívül élő tagok, kik a társulat szabályai értelmében ájtatos szívvvel látogatnak egy templomot, melyben Szentség van s az előtt félóraig imádkoznak, naponként elnyerhetik a negyvenórás szentségimádásban részvételért engedélyezett bucsukat, még pedig: a) *teljes bucsut*, ha a többi föltételt is hiven teljesítik, t. i. a félórai szentségimádáson kívül még gyónnak és áldoznak is. b) Minden további látogatásért pedig, ha a Szentség előtt némi ideig imádkoznak, *10 évi és 10 quadragenai bucsut* nyerhetnek.

2. A Rómában élő tagok, ha gyónás és áldozás után hetenkint a részükre kijelölt napon (vagy akadályoztatás esetén egyéb napon is) végzik félórai imádásukat Rómának valamelyik templomában, melyben épen a negyvenórás szentségimádást tartják, a negyvenórás szentségimádás végzéseért engedélyezett s főntebb leirt bucsukon kívül még a hónapnak tetszés szerinti napján *teljes bucsut* is nyerhetnek.

Mindazon tagok, kik betegség vagy bármi más okból akadályozva vannak abban, hogy Rómában a negyvenórás szentségimádásban résztvegyenek, helyette gyóntatóatyjuk megkérdezésével valami egyéb jócselekedetet végezhetnek. (A szent bucsu-bizottságnak 1899. márczius 14. leirata).

3. Rómában a társulati tagok és minden hívő számára még több bucsut és kiváltságot is engedélyeztek: nevezetesen *7 évi és 7 quadragenai bucsut*, valahányszor a szent Joakim-templomban a társulati ájtatosságok valamelyikén jelen vannak. Ezen bucsukedvezményt XIII. Leó pápa a szent bucsu-bizottság 1899. augusztus 18. leiratával Rómán kívül is minden templomra kiterjesztette, a hol t. i. ezen társulat szervezve van s hasonló társulati ájtatosságok tartatnak.

Mindmeggannyi bucsu a tisztítóhelyi lelkek javára följánlható.

T. Kálmán.

❧ INNEN-ONNAN ❧

A nemzetközi eucharisztikus kongresszusok elnökévé és protektorává, az elhunyt Lavigerie bibornok helyébe, X. Pius pápa Vincenzo *Vannutelli* bibornokot nevezte ki. Vincenzo Vannutelli 1836 decz. 5-én született Genazanóban s 1900 óta a bibornokpüspökök közé tartozik.

* * *

Különbség a katolikus és protestáns vallás között. Az Oltáriszentségről szóló tant illetőleg mi a főkülönbség a katolikusok és protestánsok között? A katolikus Egyház tanítja, hogy az Oltáriszentségben Krisztus teste és vére igazán, valóságosan és állagilag jelen van lelkével és istenségével együtt; hogy a megszentelésben a kenyérnek és bornak állaga megszűnik és a kenyérnek és bornak csupán külszínei (alak, szín, íz, szag stb.) visszamaradása mellett lesz jelenlevővé Krisztus teste és vére (ez átváltozást leghelyesebben átállagulásnak: transsubstantiationnak nevezzük); — s végre, hogy Krisztus teste és vére addig marad jelen, míg a színek el nem romlanak.

A protestánsoknál különféle vélekedések vannak. Luther azt tanította, hogy Krisztus testének állaga az Oltáriszentségben a kenyérnek még meglevő állagában és alatta és vele együtt van jelen, épen úgy, *mint a tűz az izzó vasban*, de csupán a vétel pillanatában. Zwingli Krisztus valóságos jelenlétét tagadta, hanem jelképes vagy képletes jelenlétét fogadta el, mondván: «abban a perczen, midőn az ostyát vesszük, a Szentlélek különös működésével és a lelki vétel folytán bizonyos, a Krisztus megdicsőült testéből jövő erőt nyerünk».

A protestánsok eme vélekedései mind tévesek, mert Krisztus egyszerűen és világosan mondotta: «Vegyétek és egyétek, ez az én testem. Igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre». (Máté 26, 26—29; Márk 14, 22—24; Lukács 22, 19—20.)

Hogy Krisztus vérét vegyük magunkhoz, kell-e nekünk a kehelyből innunk, mint a protestánsok vélik?

Nem, mert az egész Krisztus minden egyes rész alatt jelen van. Bizonyítja a Szentírás (Ján. 6.), a hol legalább alattomban ki van fejezve, hogy a ki a kenyeret eszi, Krisztust eszi, mert ennek felelnek meg e szavak: «a ki engemet eszik» és: «aki e kenyeret eszi»; továbbá szent Pál Kor. I. 11, 27. szavaiból: «A ki tehát méltatlanul eszi e kenyeret vagy iszsa az Ur kelyhét, vétkezik az Ur teste és vére ellen», a hol a szétválasztó vagy szócska vilá-

gosan mutatja, hogy Krisztus teste és vére, következőleg az egész Krisztus van mind a két szín alatt.*

Krisztus az Oltáriszentséget csak azért rendelte, hogy a szent áldozásban lelkünk tápláléka legyen?

Nem; azért is rendelte, hogy a szentmisében érettünk föláldozza önmagát.

Miért vetették el a protestánsok a szentmisét?

Mert szent Pálnak a zsidókhöz írott levele némely pontját tévesen értelmezték. «Egyszer cselekedte ezt, önmagát föláldozván» (7, 27.), mondja szent Pál a szentmise-áldozatról az ó-szövetség sokféle áldozataival szembeállítva. A katolikusoknak is csak egyetlenegy áldozata van, mely egykor a keresztfán véres módon váltott meg bennünket; mert a szentmise nem egyéb, mint az új-szövetség örök áldozata, melyben a mi Urunk Jézus Krisztus a kenyér és bor színe alatt a pap által magát mennyei Atyjának vérontás nélkül föláldozza, a mint egykor a keresztfán vérét ontva magát föláldozta.

Isten megigérte-e a szentmise-áldozatot?

Igen; a szentmise-áldozatnak az ó-szövetségben többféle jelképe volt, legfőbbek: Malakiás próféta (1, 10. s köv.) előre megjövendölte: «Nem akarok benneteket (papokat) — így szól a seregek ura — s az áldozatot nem fogadom el a ti kezeitekből, mert napkelettől napnyugatig nagy az én nevem a népeknél (nem zsidóknál) minden helyen tiszta áldozat szenteltetik és ajánltatik fel nevemnek».

Ki szerzette a szentmise-áldozatot?

A szentmise-áldozatot Jézus Krisztus szerzette, midőn az utolsó vacsorán önmagát a kenyér és a bor színe alatt mennyei Atyjának feláldozás apostolainak megparancsolá, hogy ezt cselekedjék ők is az ő emlékezetére.

Mi által bizonyítjuk, hogy a katolikus Egyház mindenkor megünnepelte a szent áldozatot?

Ezt bizonyítják: 1. Szent Pál szavai, (Zsid. 13, 10.) «van oltárunk, a melyről nem szabad azoknak enniök, kik a sátonnál szolgálnak (vagyis a zsidóknak)». Tehát az apostol szavai szerint a legméltóságosabb Oltáriszentség áldozati lakoma (étel), kövekezéséské, midőn azt két szín alatt megszentelik, valóságos áldozat s az asztal, melyen megszentelik, valóságos oltár, vagyis áldozati hely; 2. a szentatyák tekintélye, zsinatok határozatai, az ősrégi mise-imák, kelet és nyugat sok más egyházi emlékei. (A katakombákban valóságos oltárokat találtak.)

Mi a legnagyobb kincs, melyet Krisztus egyházának hagyott?

* Tehát nem általános parancsolat, midőn Krisztus így szól: «Igyatok ebből mindnyájan», hanem csak az apostolokat és utódaikat illeti, midőn a szentmisét olvassák.

A szentmise-áldozat, mely központja a katolikus istentiszteletnek, iskolája és forrása a katolikus életnek. «Tudd meg, keresztény lélek, hogy a világ minden kincsei között egy sem értékesebb, mint a szentmise-áldozata és hogy a világ kárai között egy sem nagyobb, mint a legszentebb áldozat nem ismerése.» P. Cochem.

* * *

Apróságok Magyarország egyháztörténetéből. A benedekrendűeknek 1211 táján irt misekönyve, az ugynevezett Pray-kódex szerint a szentmisében még nem volt meg az Urfelmutatás. Tehát ez csak a XIII. század végén jött nálunk szokásba. Magyarázatul megjegyezzük, hogy az Urfelmutatás (Elevatio maior) a XI. század előtt másutt sem volt ismeretes. Az Urfelmutatást csak a XI. század második felében rendelte el az Egyház, miután a büszke Berengár, az angersi főesperes (meghalt mint bűnbánó 1088-ban, a Tours melletti Saint-Come szigetén) az Oltáriszentségről téves tanokat hirdetett. Az 1083 táján tartott zsinat elrendelte, hogy a három nagy ünnep idején, Karácsonykor, Husvétkor és Pünkösdkor minden keresztény gyónjék és áldozzék. Ebben az időben az ünnepnapok is még jóval nagyobb számban voltak. Miseshallgatással és a köznapi munkától való megtartóztatással ülték meg az összes apostolok ünnepét, szent György napját, a szent kereszt fölhalálása és fölmagasztalása ünnepét, Keresztelő szent János, szent Mihály, szent Lőrincz, szent Gellért, szent Márton és szent Miklós ünnepeit. Az 1083 táján és az 1092-iki zsinatokon a magy. kath. Egyház erősen tiltotta — szükség esetét kivéve — a sátorokban való misézést. Ekként a keresztény vallás indította meg hazánkban az állandó építést, vele együtt az ipart, majd a művészetet is. Rudolf királyunk (1576—1608) a spanyol udvar körében erős vallásosságot szitt magába és vallásos buzgósa miatt nem egyszer állt ellentétben a protestantizmushoz hajló apjával, Miksával (1564—1576). Rudolf maga járt elől jó példával a katolikus restauráció munkájában. A legnagyobb hidegben hajadonfővel vett részt a körmenetekben és ájtatosságával az emberek csodálatát vivta ki magának. Különös fényvel, szokatlan részvétellel ünnepelte meg az 1578-iki év Urnapját. Papok, szerzetesek, tolongó népsokaság között kísérte végig az utcán a legfőlségesebb Oltáriszentséget. A régi magyar vallásosságnak szokatlan jelene ujjult meg most Bécs városában. Ennek az Urnapnak megünneplése emlékeztetett azon körmenetekre, melyek a XVI. század első tizedeiben Magyarországon még előfordultak. Akkor legelőkelőbb főuraink, névszerint Batthány Ferencz, Balassa János, Országh Kristóf, Nádasdy Kristóf stb. legnagyobb kitüntetésnek tartották a körmenetekben bármely csekély szolgálat teljesítését és vallási áhítatukból kifolyólag az Oltáriszentség elé rózsákat hintettek.

* * *

Főherczegek mint minisztránsok. Bécsből írják: Lipót Salvátor főherczeg két legidősebb fia, a tizenegyéves Rajner Károly és a kilenczéves Lipót május hónapban minden vasárnap és ünnepnapon a Kapuczinustemplomban minisztráltak. Mint közlik, a két főherczeg által így szerzett babérokat megirigyelte az ötéves Antal főherczeg és sikerült is neki kieszközölni, hogy ő is minisztrálhasson testvéreivel. Pontosan meg is jelent és boldog volt, a mikor a vörös minisztánsruhát felöltötte. Urnapján mind a három főherczeg az említett bécsi templomban minisztrált.

Oltáregyesületi ügyek.

A nyitrai oltáregylet közgyűlése és kiállítása. Valamint minden év meghozza a tavaszi időszak virágzását, úgy minden jó törekvés, mely akár egyes emberek, akár egész testületek, egyletek és társulatok kebelében életre kel, megtermi áldásos gyümölcsseit.

A nyitrai oltáregylet az áldásos jótékonyság egylete. Virágzik évről-évre ez a nemes buzgalmu egylet és gazdag gyümölcsöket hoz a hitéletnek s a szegénység istápolásának azon a terén, melyen az istápoló ember ugyszólván adósává teszi az Istent. Mert minden adomány, melyet az Ur hajlékainak szánunk, közvetlenül az Istennek szól, őt gazdagítjuk vele, őt diszítjük s minthogy ő a nagylelkűségben nem hagyja magát felülmulni, minden ilyen adományért irgalmasságának kincseivel fizet vissza.

Május 13-án mutatta be a nyitrai

oltáregylet újabb egy évi buzgó tevékenységének gazdag eredményét. Az egylet közgyűlésén megjelent az ősz főpásztor is, Bende Imre püspök ur, a kit Kútvaszer István t. kanonok, egyleti igazgató hódolatteljes szép szavakkal üdvözölt. Diszes és előkelő közönség képezett színteret az elnöklő főpásztor előtt, míg mellette az elnöki asztalnál a tisztviselői kar foglalt helyet.

Fiatal lelkesedéstől hevülő szivre vall az a beszéd, melylyel a püspök-védnök ur a közgyűlést megnyitotta. Mindig örömmel jövök — mondotta — ennek a magasztos czélu egyletnek a közgyűlésére s a jelen alkalommal öröömöm annál élénkebb, mert már attól kellett tartanom, hogy betegségem miatt meg nem jelenhetek körükben. Az Isten azonban megsegített s így most hő vágyam teljesül, midőn az egyletet mai ünnepén főpásztori szívem egész melegével üdvözölhetem.

A lelkes szavak után, melyek őszinte öröme hangolták a jelenvoltakat, dr. Bangha Istvánné elnöknő terjesztette elő jelentését, melyben az ő sajátos szerénységével és tapintatával számolt be az egylet múlt évi

működéséről. Nem volt ebben a jelentésben egy szónyi kérkedés sem, de annál több súlyos adat, melyekből az egyleti tevékenység vigasztaló képe világlik ki. A hitélet és az anyagi áldozat terén az egylet elérte a mult évek eredményét, sőt ha az ingyen ajándékozott munkákat tekintjük, azt meg is haladta. Köszönetet mondva ezután tisztviselőtársnőinek, a választmánynak és az egylet minden tagjának, lelkes éljenzése között fejezte be tartalmas jelentését.

Sorra kerültek ezután a többi jelentések. Kubinyi Endréné titkárnő az egyleti tagok számáról, beleértve a fiókegyleteket is, terjesztett elő szépen csoportosított kimutatást. Az anyaegylet 1316 rendes, 75 résztvevő és 136 jötevő tagot számlál. Fiókegylet a mult évi közgyűlés óta Nyitra-Ivánkán alakult 180 taggal. Az új egylet az anyaegyletnek 64. fiókja. A régi fiókegyletekbe 12 helyen iratkoztak be új tagok. Legnagyobb a szaporodás Nagy-Apponyban, a hol 198 új tag iratkozott be.

A mindvégig élénk figyelemmel és érdeklődéssel kísért jelentés után Tipula Amália pénztárosnő számolt be az egylet anyagi viszonyairól. A bevételekben, a mult évhez viszonyítva, többlet mutatkozik, jóllehet az ezévi költségvetési előirányzat 200 koronával haladja meg a mult évit és jóllehet az 1905-iki 146 koronára rugó túlkiadás is az ezévi bevételekből fedeztetett. Bevett az egylet 8169 kor. 88 fillért, kiadott 4168 kor. 20 fillért. Pénztári maradvány 4001 kor. 68 fillér. *

A közgyűlés a nagy buzgalommal fáradozó pénztárosnő adatait lelkes örömmel tudomásul vevén, következett a tisztikar és a választmány választása. Az elnöklő püspök a meleg elismerés hangján szives szavakkal ajánlotta az eddig oly lelkes buzgósággal, teljes odaadással működött hölgyek megválasztását s mondanunk sem kell, hogy ajánlata a közgyűlés tüntető helyeslésével találkozott. Eszerint újra megválasztattak: Dr. Bangha Istvánné elnöknő, Sándor Pálné társelnöknő, Kubinyi Endréné titkárnő, Tipula Amália pénztárosnő. Választmányi tagok: özv. Braunsteiner Jánosné, Francisci Jenőné, Huszár Istvánné, Jakubovics Sándorné, Kiss Mihályné, dr. Klobusiczky Károlyné, Majthényi Gézáné, Lakits Attiláné, Névery Ignáczné, Simonffy Gyuláné, özv. Szaitl Arnoldné, Tombor Kornélné.

Ezután még dr. Franciscy Lajos tartott előadást a templomi zászlókról. Előadásába beleszötte az ország-szerte fölkarolt és Nyitrán is tért hódító tulipánmozgalmat is.

A közgyűlés után, mely a püspök úr áldásával ért véget, a jelenvolt közönség az egylet gazdag kiállítását szemlélte meg. A sok diszes tárgy között nagy érdeklődést keltettek az ajándékozott ingyen-munkák, csipkék és himzett tárgyak, antipendiumok, ciborium köpenyek stb., melyek a különben is szép kiállításnak igazán kiváló ékességét alkották.

Az egylet nagyérdemű elnöknője, a ki már kilencz év óta fáradozik páratlan önfeláldozással, a türelem-

nek és áldozatkészségnek csodálatot keltő nemes tetteivel az Ur szegény házainak diszítésén azzal a boldogító öntudattal mutathatta be ezidén is a közönségnek az egylet működésének eredményét, hogy mindaz, a mi ezen újabb egy év alatt az egylet kebelében történt, méltó arányban áll a vezetőség nagylelkű fáradaival, a tagok buzgósága és az egyleti célok magasztosságával.

A nyitrai oltáregylet a kiállítás alkalmából nyomtatásban is kiadta az 1905/1906-ik évi kimutatást. A 34 oldalra terjedő füzetből a következő két részletet közöljük:

Kimutatás a nyitrai Oltáregylet részéről adományozott egyházi szerekről és ruhákról.

Az egylet választmánya 1905. évi december hó 9-én tartott ülésében a következő tárgyakat adományozta:

A csápori plébánia templomnak: 1 vörös ünnepi miseruhát.

A chinoráni plébánia templomnak: 1 pár viola ministránsruhát karinggel, 1 pár fekete ministránsruhát karinggel, 8 kehelykendőt.

A csaczai plébánia templomnak; 1 viola palástot, 1 fehér ünnepi palástot.

A domanissi plébánia templomnak: 1 fekete miseruhát, 1 Velumot, 1 halotti misekönyvet, 2 diszes zászlót.

A driethomai plébánia templomnak: 1 vörös ünnepi miseruhát.

A felső-elefánti plébánia templomnak: 1 menyezetet.

A kisugyicsai plébánia templomnak: 2 zászlót.

A nagybittsei plébánia templomnak: 1 Velumot.

A nagybossányi plébánia templomnak:

1 fehér miseruhát, 1 Ciborium köpenykét.

A nagychlivéni plébánia templomnak: 1 Velumot.

A nagydivinai plébánia templomnak: 1 misekönyvállványt, 1 csengetyüt.

A neszlusai plébánia templomnak: 2 miseinget, 1 dupla Stolát, 1 fekete miseruhát, 1 pár fekete ministránsruhát karinggel, 1 Antependiumot.

A nyitra-alsóvárosi plébánia templomnak: 1 vörös miseruhát, 1 fehér palástot, 1 diszes karinget, 4 vállkendőt, 6 Corporalét, 12 kehelykendőt, 6 dupla Pallát.

A predméri plébánia templomnak: 1 fehér palástot, 1 viola miseruhát, 2 miseinget, 3 Corporalét, 6 kehelykendőt, 6 kéztörölőt.

A pruzsinai plébánia templomnak: 1 menyezetet.

A rakovai plébánia templomnak: 1 diszes selyem zászlót, 1 misekönyvet, 1 halotti misekönyvet.

A riecsniczai plébánia templomnak: 1 készlet kanontáblát, 1 misekönyvet, 1 halotti misekönyvet, 6 gyertyatartót.

A szeleczi plébánia templomnak: 1 fehér palástot, 4 oltárterítőt, 1 csengetyühuzót.

A szkalitei plébánia templomnak: 2 dupla Stolát, 1 karinget.

A sztrechnói plébánia templomnak: 1 misekönyvet, 1 pár ministránsruhát karinggel, 1 Velumot.

A törvényszéki börtön kápolnája számára: 1 kézmosó készüléket a sekrestyébe.

A trencsén-teplai plébánia templomnak: 1 szebb karinget, 1 Velumot, 1 füstölőt, 1 misekönyvet.

A teplicskai plébánia templomnak: 1 fehér miseruhát, 1 miseinget, 3 vállkendőt.

A terchovai plébánia templomnak: 1 ünnepi vörös miseruhát.

Az ujbeszterczei plébánia templomnak: 2 oltárterítőt, 1 zöld miseruhát, 1 pár viola ministránsruhát karinggel, 1 füstölőt.

Az ujkrásznói plébánia templomnak: 1 ünnepi fehér miseruhát, 1 állványt, 1 perselyt, 6 vállkendőt, 6 Corporalét.

A visnyói plébánia templomnak: 1 fehér palástot.

A vizsocsáni plébánia templomnak: 1 Velumot, 1 ünnepi fehér miseruhát, 1 Ciborium köpenykét.

A zákopcei plébánia templomnak: 1 ünnepi fehér miseruhát, 1 pár vörös ministránsruhát karinggel, 2 Antipendiumot.

A zsérei plébánia templomnak: 1 fekete miseruhát, 2 keresztelő ingecskét, 6 Pallát, 1 sekrestyésöltözetet karinggel.

A nyitrai Oltáregylet tagjainak és fiókegyeleteinek statisztikája.

I. Az anyaegyletnek van 1316 rendes, 75 résztvevő és 136 jótévő tagja.

II. Fiókegyeletok:

Ó-Beszterczei. Megalakult: 1895. Tagok száma: 238. Uj-Beszterczei. 1894. 316. Dlhepolei. 1898. 251. Misseni. 1898. 79. Bellusi. 1898. 99. Zákopcei. 1898. 220. Pruzsinai. 1898. 190. Turnai. 1898. 52. Gerencséri. 1898. 21. Darázi. 1898. 42. Koloni. 1898. 128. Pruszkai. 1898. 270. Tökés-Ujfalusi. 1898. 24. Felső-Vadicsói. 1898. 38. Ledniczi. 1898. 135. Ochodniczai. 1898. 112. Nemes-Kottesói. 1899. 108. Dubniczi. 1899. 609. Bossáczai. 1899. 201. Rovnei. 1899. 650. Rakovai. 1899. 288. Kosztolna-Miticzi. 1899. 76. Uj-Krásznói. 1899. 168. Csaczi. 1899. 293. Neszlusai. 1899. 216. Nagy-Bittsei. 1900. 111. Kisucza-Ujhelyi. 1900. 323. Papradnói. 1900. 114. Csápori. 1900. 259. Nagy-Apponyi. 1900. 228. Nagy-Divinai. 1900. 110. Podszkali. 1900. 37. Vizsokai. 1900. 158. Teplicskai. 1900. 154. Zsérei.

1900. 46. Felső-Szrnyei. 1901. 105. Zliechói. 1901. 72. Kosztolnafalusi. 1901. 104. Vágufalusi. 1901. 42. Felső-Marikovai. 1901. 68. Bélapataki. 1901. 135. Felső-Elefánthi. 1901. 75. Kochanóczi. 1901. 138. Nagy-Bossáni. 1901. 270. Facskói. 1901. 168. Zsolnai. 1901. 177. Drietomai. 1901. 100. Domanissi. 1902. 500. Szoblahói. 1902. 392. Morva-Lieszkói. 1902. 70. Riecsniczai. 1902. 197. Alsó-Köröskényi. 1903. 60. Trencsén-Teplai. 1903. 87. Predméri. 1903. 165. Visnyói. 1903. 100. Szeleczi. 1903. 43. Chinoráni. 1903. 510. Terchovai. 1904. 68. Kis-Ugyicsai. 1904. 50. Rajeczi. 1904. 346. Lutissai. 1904. 65. Vizsocsáni. 1904. 67. Sztrecsnói. 1905. 100. Nyitra-Ivánkai. 1905. 180.

Eucharisztikus kongresszus Pozsonyban. A pozsonyi adoráló papok az eucharisztikus Jézus szeretetének ápolására f. 1906. évi június hó 7-én eucharisztikus összejövetelt tartottak a következő programmal:

Délelőtti sorrend: 1. Reggel $3/4$ órákor gyülekezés a Jézus-társasági atyák sekrestyéjében.

2. 9 órákor kitett legméltóságosabb Oltáriszentség előtt pontifikális mise, e közben magyar szentbeszéd, mondta: főtisztelendő Gerebenics Sándor, szerkesztő.

3. $1/2$ órákor eucharisztikus konferencia, a melyen a jelenlevők üdvözlése után: a) főtisztelendő dr. Molnár Ignác győri kishemzinariumi igazgató tartott eucharisztikus értekezést; b) főtisztelendő P. Julius Müllendorff S. J. dogmatica értekezett a legméltóságosabb Oltáriszentségről; c) az Oltáriszentséget érdeklő praktikus kérdések megvitatása, mint például az Oltár-Egylet minél tágabb

terjesztése, az iskolásgyermekek adórállása stb.

4. 1 órákor közös ebéd.

Délutáni sorrend: 5. 3 óra előtt gyülekezés előbb nevezett sekrestyében.

6. 3 órákor a legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele, német szentbeszéd, letenye Jézus legszentebb Szivéről és Te Deum.

Az erdélyi püspök ur megnyitó szavai. Mintha csak valami kedves meglepetést akart volna szerezni a halálon diadalmaskodó Ur Jézusnak, épen Nagyszombaton a föltámadás körmenete előtt nyitotta meg gróf Majláth Gusztáv püspök ur a gyulafehérvári oltáregyesület egyházi készleteinek kiállítását. A megnyitás alkalmából a következő nagy jelentőségű szavakat mondotta: «Örömmel nyitom meg — ugymond — a kiállítást, hogy az emberek elismerése is jutalmazza a nemes fáradozókat s hogy mindazok, kik ezt a kiállítást megtekintik, az Isten iránti áldozatos szeretetre buzduljanak.»

Oltáregyesületi estély Brassóban. Immár második estélyét tartotta a brassói Oltáregyesület ez idén s mind a kétszer meglepő szép sikerrel. Május 27-én estefelé a szép május Királynőjének tiszteletéről hatalmas rajokban özönlött az ájtatos közönség a Central szálloda nagytermébe. Ezt az óriási termet is színlígt megtöltötte a diszes nagyközönség. Más vallásút is igen sokat láttunk. Ez az érdeklődés érthető, mert a mit a szereplők ezuttal is nyújtottak, minden tekintetben kitűnő volt.

A program szavalatokból, ének- és zeneszámokból telt ki. Az estély főpontja Tersztyánszky Sándor főgimn. tanár fölolvasása volt. Római uti karczolatokat ígért a program s már fáztunk, félve, hogy újra találkozunk régi uti karczolatossal ismerősünkkel, a jó Bedekkerrel. Kellemesen csalódtunk. Szípkázó ötletességű, egészséges, szelid humoru kedves fölolvasás volt ez, mely a diszes közönséget mindvégig derűtségben tartotta, sőt néhány helyi vonatkozású célzásnál ez a derűtség hangos kacajjává fokozódott. Szóval az egész estély igaz gyönyörűséggel töltötte el a nagyszámu hallgatóság lelkét.

Derült jókedvben oszlott szét a közönség, hálás érzülettel telve el a szereplők, de főleg azok iránt, kik a rendezőség nehéz munkát végezték.

—or.

Az Örökimádás-templomra adakoztak:
N. N. 3 k 60 f, özv. Brauch Károlyné 2 k, Budai Dezső 6 k, Éberling Józsefné urnő ivén: Lillék Istvánné 2 k, Éberling Jenő 3 k, Éberling József 10 k, Bubba Irma 3 k, Kunzel Teréz 6 k, Lajos 2 k, N. N. 2 k, Miklós 2 k, összesen 30 k, Fábry Sarolta által Komáromi J. 2 k, N. N. 40 f, Frafiodi M. 1 k, Deák G. 1 k, K. 2 k, összesen 6 k 40 f, Baselly bárónő 39 k, Gosztonyi Mihályné 50 k, Budai Teréz 1 k, Hirsch Anna 20 k, Zablar József, plébános ur Sztarcsova Torontalm. gyűjtés utján 6 k 20 f, a váczi püspöki hivatalból 8 k 50 f, Mészáros Károlyné 20 k, Holenda A. 1 ezüst kanál, özv. Sággy Gáborné Györből 1 széles túllcsipke, ntdő. Schik Emil, Eger egy értékes rózsafüzér (30 korona értékben), T. E. 1 k, Marecky Josefa 10 k, N.

N. szt. József nevében 30 k, Tapert Emília 1 k, özv. Németh Károlyné 20 k, ftdő Kianicska Szaniszló plébános ur, turócsnéczpáli hiveinek összegyűjtött adománya 18 k 56 fillér.

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1905 december és novemberben befolyt díjak.

Miskó Józsefné terjesztőnő által: özv. Malmariits Jánosné 1 korona, Kreis Erika 2 k, özv. Csécsey Ferenczné 2 korona, Killender Hermin 2 k, özv. Varásdy Lipótné 4 k, özv. Nagy Lajosné 10 k, Prohaszka Jánosné 2 k, Hecker Katalin 5 k, Hecker Aurelia 2 k, Pelczer Gyula 2 k, Pelczer Gyuláné 2 k, Hochstein Barbara 4 k, Kliment Pál (Losonczapáth) 1 k, Csizmadia Anna (Budapest) 2 k, főtisztelendő Binder András ur egyházmegyei megbízott által a sárosroszi tagoktól 27 k 72 f, a fancsikaiaktól 15 k 80 f, özv. Zuber Kálmánné terjesztő urnő által (Debreczenből) 18 k, főtisztelendő Széles Elek ur által a békési tagoktól 30 k, a selmeczbányai Irgalmas Nővérek által: dr. Schwartz Ottóné 1 k 20 f, Horváth Kálmánné 2 k, Kubányi Józsefné 2 k, özv. Biszterszky Mária 2 k, özv. Richter Paula 2 k, Lander Irén 2 k, Colinázy Flórisné 1 k, özv. Reisinger Jánosné 2 k, Wudy Autalné 2 k, Karkis Malvin terjesztő urhölgy által: Haindl Mihályné 1 k, Burcsák Andrásné 40 f, Pacher Gyuláné 2 k, Radineczki Margit 24 f, Eigen Margit 2 k, Deák Mária 24 f, Radna Józsefné 2 k, özv. Szelestei Gézáné 2 k, Urbanok Erzsébet 24 f, Grósz Mária 1 k, Mayer Jolán 24 f, Száki Mária 30 f, Száki Istvánné 1 k, Száki Anna 40 f, Deli Teréz 2 k 20 f, özv. Telkessy Ivánné 2 k, Höffer Lujza 30 f, Priviczki Margit 24 f, Karkis Malvin 5 k, Nyigri Teréz 60 f, Bizeell Margit 5 k, Radnay Gizella 2 k, ftdő Bősz Emil plébános ur a jobbágyi tagoktól 6 k, Radnay Jánosné

2 k, ftdő Darabanth György a nagyváradi tagok részéről 43 k 28 f, ftdő Bányai Gábor plébános ur a zimiani és bátei tagoktól 12 k 20 f, Holly Emma 1 k, Mayer Juliska 1 k, Deutsch József 2 k, Varga Erzsike 2 k, Lukács Zsuzsanna 40 f, Krajicsek Mária 2 k, ftdő Repák Jenő dr. theol. tan. püsp. megbízott ur Eperjes egyházmegye területéről 100 k, Niessenberger Irma 4 k, ftdő Bobák János gk. lelkész ur a viszlói és pámlényi tagoktól 20 k, Karnich Hermína 4 k, Kozma Erzsébet 2 k, Nagy Julianna 4 k, Kollatsek Róza 2 k, Sinka Viktoria 2 k, Tapezt Emília 2 k, Marthon Mariska 4 k, Szaffiodi Mária 10 k, Bronts Antónia 2 k, Chimáni Romána 2 k, Chimáni Elis Alsó Ausztria 2 k, Dunkl Ida 2 k, Komáromi Julianna 1 k, Varg Mária 2 k, Morvay Béláné 4 k, Weidinger Erzsébet 1 k, Muha Mária 3 k, özv. Tábornszky Nándorné 2 k, Tábornszky Andrea 2 k, Schelly Irma 6 k, Engländer Erzsébet 2 k, Matyko Karolina 2 k, Tapló Erzsébet által 13 tag részéről, Hembáról, 3 k 12 f, ftdő Darabanth György ur Nagyváradról 20 k, Farkas Józsefné 1 k 20 f, Farkas Anna 1 k 20 f, özv. Hergert Józsefné 4 k, Hergert Szeréna 4 k, Mihálovics Béláné 4 k, Hanák Kolozsné 4 k, Györffy Kálmánné 4 k, Schober Paula 4 k, Budai Lujza 24 f, Prehovszky Nándor 24 f, Vay Kázmér 6 k, Ottinger Béla 1 k, Száder Apollónia 4 k, Hanák Antalné 1 k, Gergely Gizella 2 k, Gyárosovits Antalné 10 k, Gyárosovits Antal 10 k, Elek Rozália 2 k, özv. Rudnyánszky Ferenczné 20 k ftdő dr. Rolny Erigyes püsp. megbízott ur Szepesegyházmegye 77 k 65 f, ftdő dr. Tóth József püspöki megbízott ur által, Őri Szent Márton 20 k, Rohonc 34 k 50 f, Sámfalva 10 k 73 f, Felső-Szénégető 20 k, Halász Lajosné 4 k, Rákos János sz. nógrád-bussai tagoktól 9 k, Gróf Julia (Budapest)

2 k, ns. és ftdő Boros János kanonok ur Lugosegyházmegye területéről 156 k, Dumicsek Gyula 50 f, Kis Józsefné 4 k, Mezey Antalné 6 k, Takács Gizella 2 k, Csiz Mária 1 k, Csiz Katalin 4 k, Messik Gyuláné és Diósy J.-né 4 k, báró Manndorff Gézáné Kis Vel. 16 k, özv. Tauffer Emilné 2 k, Tauffer Károlyné 2 k, özv. Suján Gusztávné 2 k, Szabó Mária 1 k, Kovácsics Teréz 60 f, Spillenberg András 6 f, Kerekes Lajosné (Ercsi) 2 k, Haidecker Elza 2 k, Benke Bertalanné (Jászberény) 2 k, Gosztonyi Ilona 4 k, Becsei Istvánné 2 k, Rákos Margit 40 f, Marosi Mihályek Matild 1 k, Agrikola Mária 2 k, Csizmadia Anna 1 k, Petkovich Mária 2 k, Kolozsváry Ödönné 2 k, Szabó Jánosné 1 k, Holló Györgyné 2 k, Szeg Erzsébet 3 k, Szőke János és Klimkovics Rozália 4 k, Szőke István és Majercsik Katalin 48 f, Lutz Ilona 2 k, Droppa Gizella 2 k, Droppe Margit 2 k, Szervinszki Anna 1 k, Kaczvinszki Zsuzsanna 1 k, Spánitz Irma 2 k, özv. Baracska Verona 2 k, Juhász Teréz 2 k, Eckhardt Károlyné 1 k, özv. Barna Jánosné Károlyné 1 k, özv. Barna Jánosné 4 k, Galba Józsefné 2 k, Kubanek Károlyné 2 k, Kubanek Károly 2 k, özv. Révfyné (Tápió Szele) 2 k, Huber Antalné 1 k, Csekolics Cziráky grófnő 40 k, Jobert Julia 10 k, Miszoglád Anna 1 k, Dobis Mari 2 k, Pap Julia 2 k, Vincze Mária 40 f, Gazder Józsefné 1 k 40 f, Benus István 4 k, Gervay Lujza terjesztő urhölgy által Perger Gáborné 24 f, Perger Juliska 24 f, dr. Emmer Kornélné 24 k, Schmidt Jozefa 2 k, Kraemer Géza 10 k, Kraemer Gézáné 10 k, Kis-Hirdi tagoktól 12 k, 32 f, Králik Beatric 10 k, Bagyula Franciska 1 k, Bregovics János 24 f, Bregovics Ida 24 f, Deklena Adél 2 k 20 f, Hegyessy Flóra 20 k, Szelmayer Károlyné urnő által Schanschek Matild 2 k, Zlinski Leopoldina 2 k,

Reiner Rozina 2 k, Szelmayer Károly 4 k, Szelmayer Irma 4 k, Faba Rezsőné 4 k, Szelmayer Mária 2 k, Szelmayer Gizella 2 k, Kerék Teréz 76 f, Zloch Aloisia 24 f, Janik Mária 2 k, Huber Jozefa 4 k, a szentiváni tagoktól 40 k 64 f, Galli Betti terjesztő által Vértessy Ferenczné 4 k, Turtsányi Gyuláné 4 k, Hoffmann Irma 2 k, Galli Vilma 2 k, Galli Betti 4 k, özv. Tóth Istvánné 4 k, Kubis Anna 4 k, gróf Cziráky Almássy Erzsébet a Kétegyháza-i tagoktól 34 k, 88 f, özv. Major Ferenczné terjesztő urnő által Rosvurm Károly 40 f, Rosvurm Vilmos, Ilonka és Rezső 30 f, Linczer Paulina 30 f, Miller Gizella és Róza 60 f, Braun Steiner Klotild 30 f, Than László és Lászlóné 1 k, Kovács Anna 2 k, Bencsik Etelka 1 k, Mákos Róza 2 k, Grácser Mari 2 k, Tóth Arthurné 30 f, Bocskai Józsefné 30 f, összesen 12 k 10 f, Hermann Lászlóné urnő által Schmalhofer Ferencz 4 k, Hermann Lászlóné 4 k, Schmalhofer Ferenczné 2 k, összesen 10 k, özv. Edvi Illés Gyuláné 10 k, Vrasich Jenőné 4 k, Karácsonyi Ignáczné 3 k, Melhardt Pálné 1 k, Lőrincz Julcsa 60 f, Helene v. Sch. (Nagyvárad) 4 k, Szabó Erasztné (Kelecseny) 2 k, özv. Kasztovszky Béláné 2 k, Mészáros Tiborné 2 k, özv. Mayláth Györgyné 200 k, Kovács Anna 2 k, ftdő Vikás Ágoston g. k. lelkész a hidvégh-i tagok részéről 12 k 13 f, ftdő Hutyán Pál megbízott ur besztercebányaegyházmegyei tagok részéről 58 k, Kollmann Jánosné 2 k, Dávid Józsefné 1 k, Mális Mária 1 k, 60 f, özv. Schäffer Mária, ftdő Geiger Alajos csanádegyházmegyei megbízott ur által Lippa 6 k 72 f, Uj-Arad 3 k 98 f, Németh-Czernya 3 k 18 f, Lindner Eleonora 2 k, Billa Zsuzsanna 2 k, Mária-Radna 29 k 90 f. (Folyt. köv.)

REMÉNYSÉGÜNK

AZ OLTÁRISZENTSÉG-IMÁDÁS ÉS MÁRIA-TISZTELET
KÉPES HAVI FOLYÓIRATA.

Szerkesztő-kiadó

Varga Mihály kiskunmajsai plébános.

Előfizetési ára

Egész évre csak 3 korona.

Félévre csak 1 kor 50 fill.

Megrendelhető a szerzőnél Kiskunmajsán.

A ki kér, kap mutatványszámot ingyen.

Sokszorosan
kitüntetve ■

RÓTH MIKSA.

cs. és kir. udvari üvegfestő

Budapest, VIII., Kender-u. 22. és 24. sz.

Mindennemü üvegfestmények a legegyszerűbbtől a leg-
gazdagabb kivitelig. Diszes üvegmozaik-munkák
velencei modorban.

Sokszorosan
kitüntetve ■

*Egyházi ruhák
és fehérneműek.*

*Egyházi és egyleti
zászlók. Műhimzés.*

Templom- és kápolna-berendezések.

Kitüntette: Szeged 1876. Székesfehérvár 1879. Deés 1879. Budapest 1885, 1896.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS UTÓDA

József fhg és Klotild fhgasszony ö cs. és kir. fenségeinek udv. szállítója

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 15. szám alatt.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan fölszerelt egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen: miseruhákat, pluviale, dalmatika és ornátusokat. Egyházi és társulati lobogók.

*Tüzoltók, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dal-
egyleti és temetkezési egyleti zászlókat.*

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket, Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat. Monstranciák, stáció-képek, oltárok, Urkoporsókat stb. Nagy választék arany, ezüst és selyemhimzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák, oltárgyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök.

